

Katedra Prawa Rolnego

Prawo i polityka ochrony środowiska UE

(wykład dla studentów III r. Prawa europejskiego)

Prowadzący: **dr Justyna Goździewicz**

Egzamin pisemny, egzaminy ustne po uzgodnieniu terminu

1. Pojęcie środowiska w prawie europejskim
2. Geneza polityki i prawa UE w dziedzinie ochrony środowiska
3. Cele (zadania) UE w dziedzinie ochrony środowiska a cele innych polityk UE
4. Prawo pierwotne UE w zakresie ochrony środowiska
5. Stanowienie prawa ochrony środowiska UE (podział kompetencji, podstawy prawne aktów z dziedziny ochrony środowiska, rodzaje procedur)
6. Harmonizacja prawa ochrony środowiska UE i wdrażanie norm prawa ochrony środowiska UE do porządków krajowych
7. Programy działań w zakresie ochrony środowiska (EAP)
8. Prawo do środowiska w prawie UE
9. Traktatowe zasady ochrony środowiska
10. Ogólne zasady traktatowe bezpośrednio powiązane z ochroną środowiska (pomocniczości, proporcjonalności, klauzula integracyjna)
11. Zasady traktatowe polityki UE w dziedzinie środowiska (art. 191 TFUE) zasada przezorności i zasada prewencji, zasada źródła/naprawiania szkody, zasada zanieczyszczający płaci
12. Zasada zrównoważonego rozwoju
13. Konwencja z Espoo
14. Dostęp od informacji o środowisku
15. Udział społeczeństwa w ochronie środowiska
16. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000
17. Ochrona różnorodności biologicznej w prawie Unii Europejskiej (prawnomiędzynarodowe podstawy, Rozporządzenie 1946/2003 – transgraniczne przemieszczanie GMO, dostęp do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści – rozporządzenie ABS, ochrona przed gatunkami obcymi inwazyjnymi, ochrona gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi)
18. Unijna regulacja w zakresie emisji przemysłowych (koncepcja regulacji, podstawowe pojęcia: BAT, BREF, konkluzje BAT pozwolenie zintegrowane, Europejski Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń)
19. Dyrektywa IPPC – zakres i cel, dyrektywa o emisjach przemysłowych (IED)
20. Oceny oddziaływania na środowisko – system OOS, pojęcie przedsięwzięcia
21. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

22. Ocena oddziaływania na środowisko przedsięwzięć
23. Ochrona jakości powietrza w prawie europejskim (Dyrektywa CAFE, dyrektywa NEC)
24. Regulacje europejskie w zakresie ochrony przed hałasem
25. Ramowa dyrektywa wodna
26. Regulacje w zakresie ochrony wód i ich jakości
27. Ramowa dyrektywa odpadowa, pojęcie odpadu, zasady i przepisy ogólne w zakresie gospodarki odpadami
28. Regulacja unijna dotycząca poszczególnych strumieni odpadów, koncepcja rozszerzonej odpowiedzialności producenta
29. Unijna strategia dotycząca gospodarki w obiegu zamkniętym
30. Źródła międzynarodowe polityki i prawa wspólnotowego w zakresie ochrony klimatu (konwencje genewska, wiedeńska i klimatyczna, COP 21)
31. Europejski system obrotu uprawnieniami do emisji (EU ETS)
32. Ochrona warstwy ozonowej w prawie europejskim
33. Europejska regulacja dotycząca awarii przemysłowych (dyrektywy post-Seveso)
34. System EMAS
35. Odpowiedzialność za szkody w środowisku (dyrektywa „szkodowa”)

Literatura:

- Kenig-Witkowska M.: Prawo środowiska Unii Europejskiej. Zagadnienia systemowe. Warszawa 2012
- Bukowski Z.: Prawo ochrony środowiska Unii Europejskiej. Warszawa 2007
- Jan H. Jans: European Environmental Law. European Law Publishing 2012
- Górski M. (red.) Prawo ochrony środowiska, Warszawa 2014
- Wierzbowski B., Rakoczy B., Prawo ochrony środowiska. Zagadnienia podstawowe, wyd. 5, Warszawa 2015